

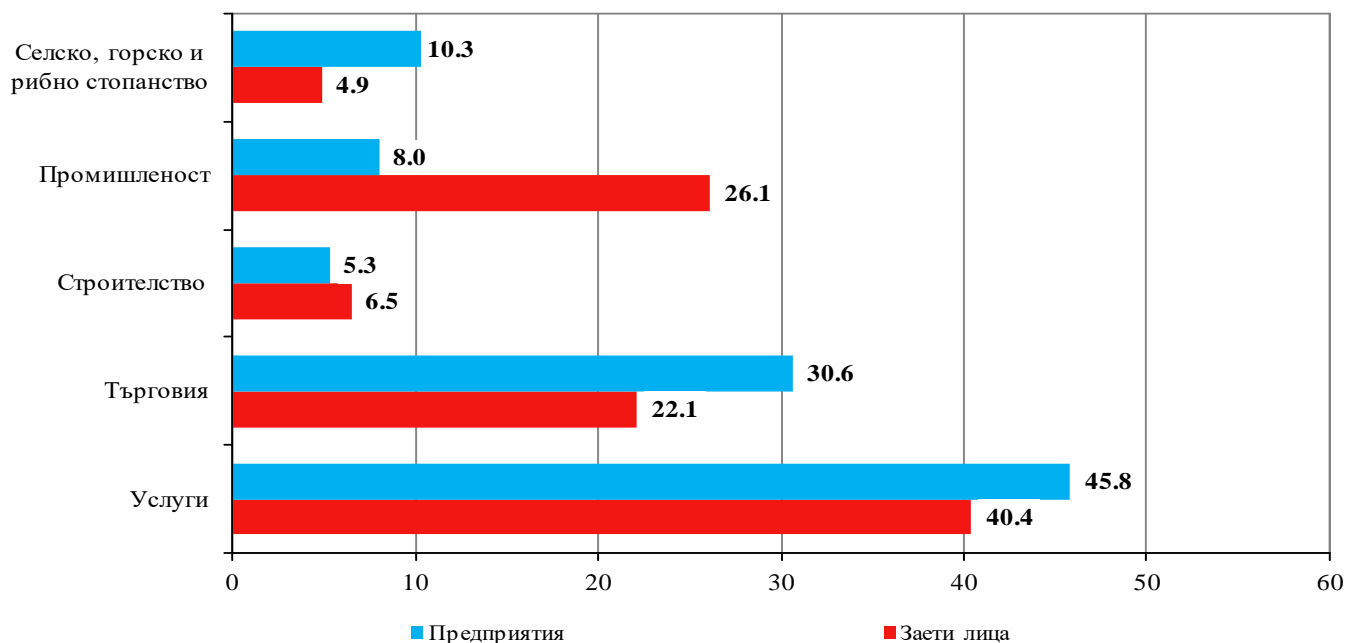
ДЕЙНОСТ НА НЕФИНАНСОВИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ¹ ЗА 2022 ГОДИНА (ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

1. Общ преглед

За 2022 г. 448 409 нефинансови предприятия в България са подали годишен отчет за дейността си в Националния статистически институт (НСИ), което е с 8.6% повече в сравнение с 2021 година. Заетите лица² в тях, в еквивалент на пълна заетост, са 2 220 091, или с 4.3% повече спрямо предходната година.

Най-голям е дялът на нефинансовите предприятия в сектора на услугите и на търговията (76.5%), които формират 62.5% от всички заети лица. Сектори „Промишленост“, „Строителство“ и „Селско, горско и рибно стопанство“ формират 23.5% от всички активни предприятия, а заетите в тях са 37.5% от всички заети лица в нефинансовия сектор.

Фиг. 1. Относителен дял на предприятията и заетите лица по икономически сектори за 2022 година (%)

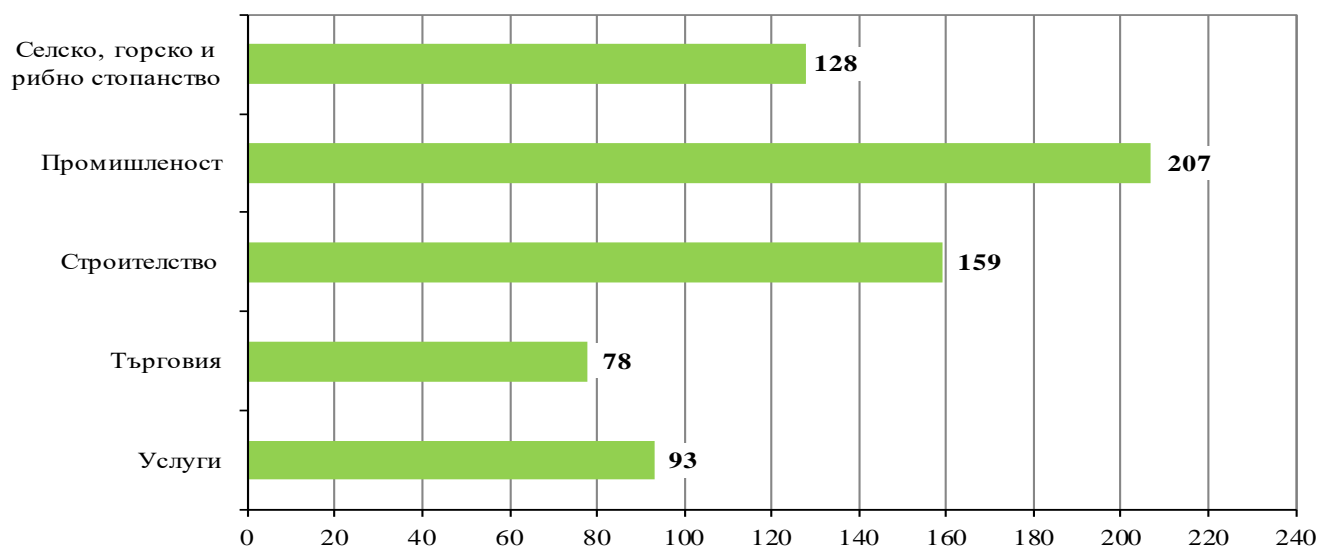

¹ В обхвата на нефинансовите предприятия са включени всички сектори по КИД - 2008 с изключение на „Финансови и застрахователни дейности“, „Държавно управление“, „Дейности на организации с нестопанска цел“ и „Дейности на домакинствата“.

² Всички лица, работещи в дадено предприятие на пълно или непълно работно време, включително сезонните и надомните работници (преизчислени в еквивалент на пълна заетост), работещите собственици, наетите по договор за управление и контрол, наетите по извънтрудови правоотношения (граждански договори), които не работят при друг работодател, и неплатените семейни работници.

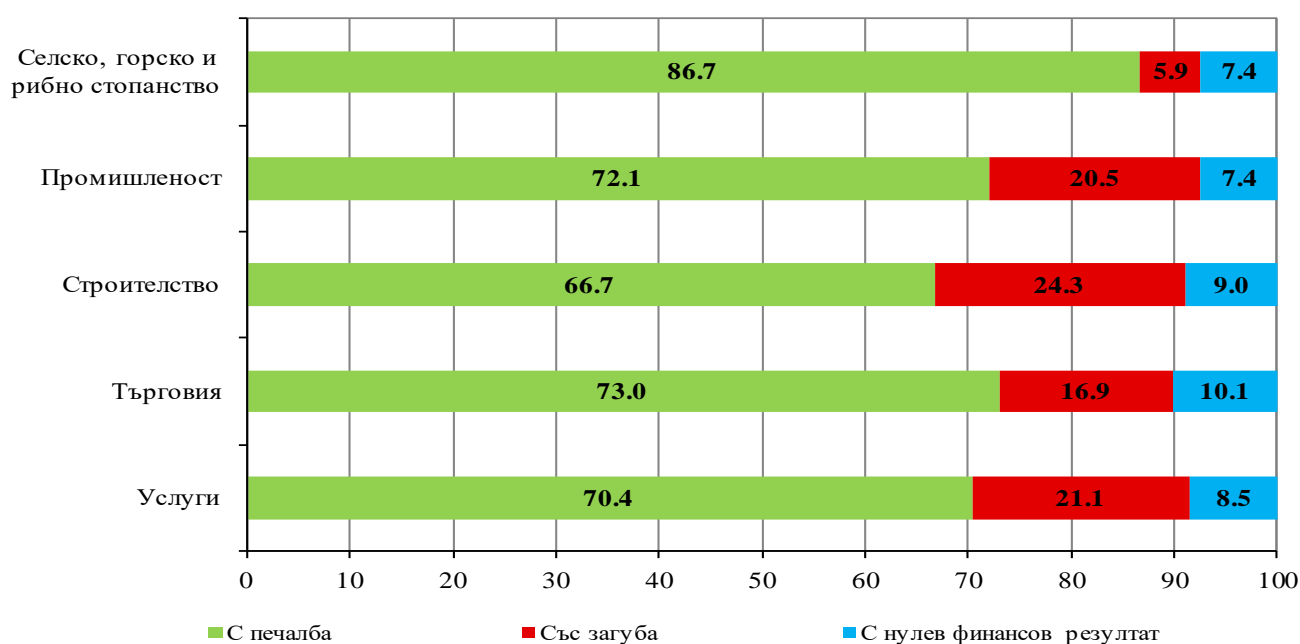
Стойността на продукцията по текущи цени е 277 910 млн. лв., като с най-голям дял е сектор „Промисленост“ - 43.1%.

Фиг. 2. Стойност на продукцията на един зает по икономически сектори за 2022 година (хил. лв.)

Отчетен е положителен финансов резултат от 39 803 млн. лева.

Фиг. 3. Относителен дял на предприятията според финансовия резултат по икономически сектори за 2022 година (%)

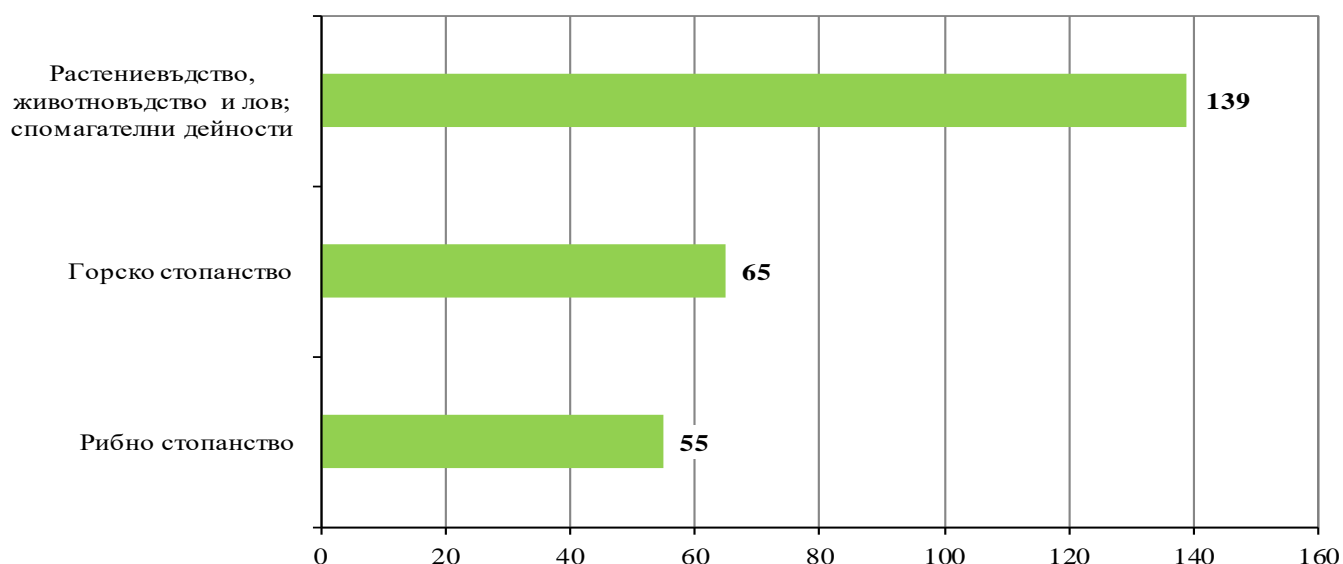
2. Селско, горско и рибно стопанство

Годишен отчет за дейността си през 2022 г. в НСИ са представили 46 090 предприятия от сектор „Селско, горско и рибно стопанство“, или 10.3% от общия брой нефинансови предприятия.

Заетите лица са 107 756 и са произвели продукция на стойност 13 832 млн. лв. по текущи цени.

Секторът има положителен финансов резултат от 3 513 млн. лв., като 86.7% от предприятията са приключили годината с печалба, 5.9% - със загуба, и 7.4% - с нулев финансов резултат.

Фиг. 4. Стойност на продукцията на един зает в селското, горското и рибното стопанство по дейности за 2022 година (хил. лв.)

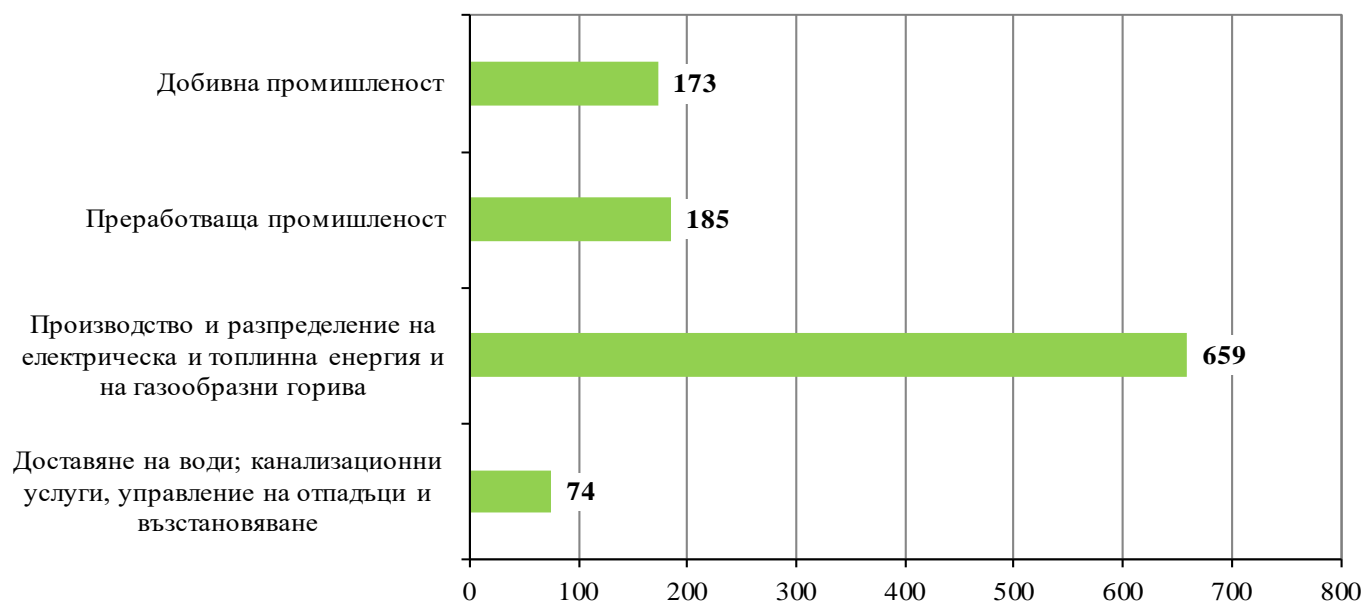
3. Промисленост

Промислените предприятия, представили в НСИ годишен отчет за дейността си, са 35 737, или 8.0% от общия брой, като с най-голям дял е сектор „Преработваща промисленост“ - 84.5%.

Стойността на продукцията в промислените сектори по текущи цени е 119 854 млн. лв. и формира 43.1% от общия обем на продукцията на нефинансовите предприятия.

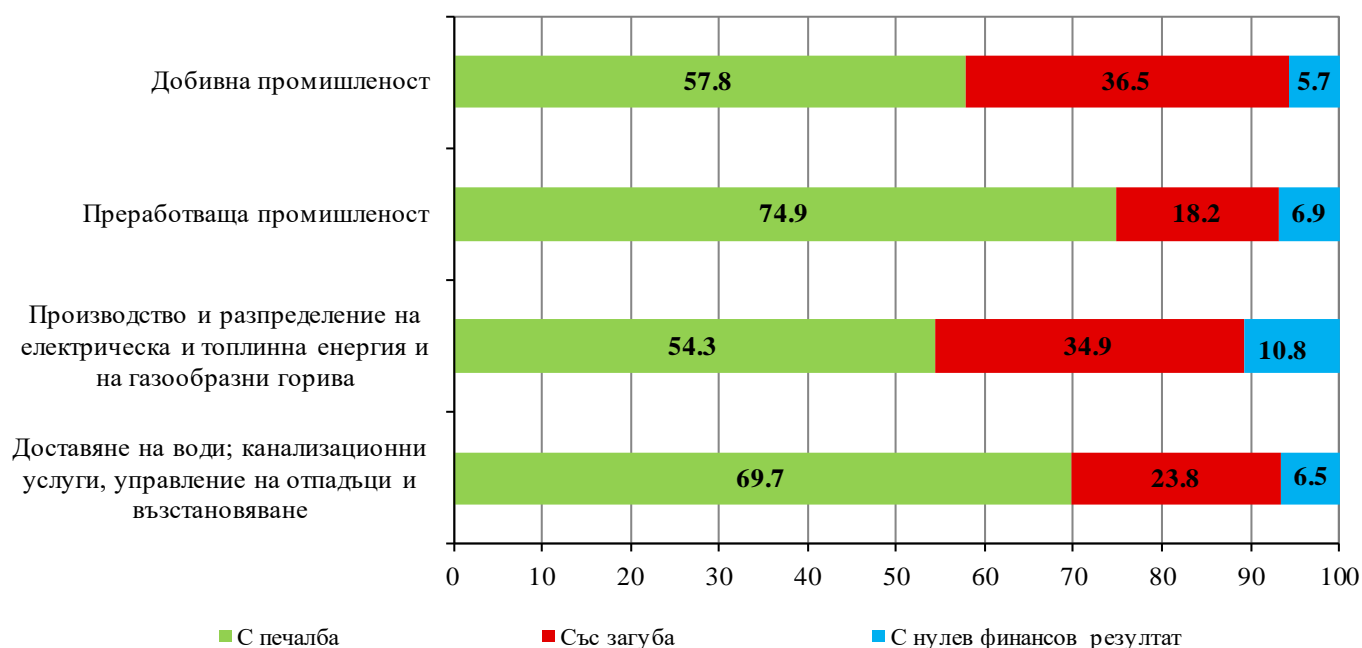
В промислеността заетите са 579 987, или 26.1% от общия брой на заетите лица в нефинансовите предприятия.

Фиг. 5. Стойност на продукцията на един зает в промислеността по сектори за 2022 година (хил. лв.)

Промислените предприятия са приключили 2022 г. с положителен финансов резултат от 12 002 млн. лв., като с най-голям принос е сектор „Преработваща промишленост“, който формира 58.3% от този резултат.

Фиг. 6. Относителен дял на промишлените предприятия според финансовия резултат по сектори за 2022 година (%)

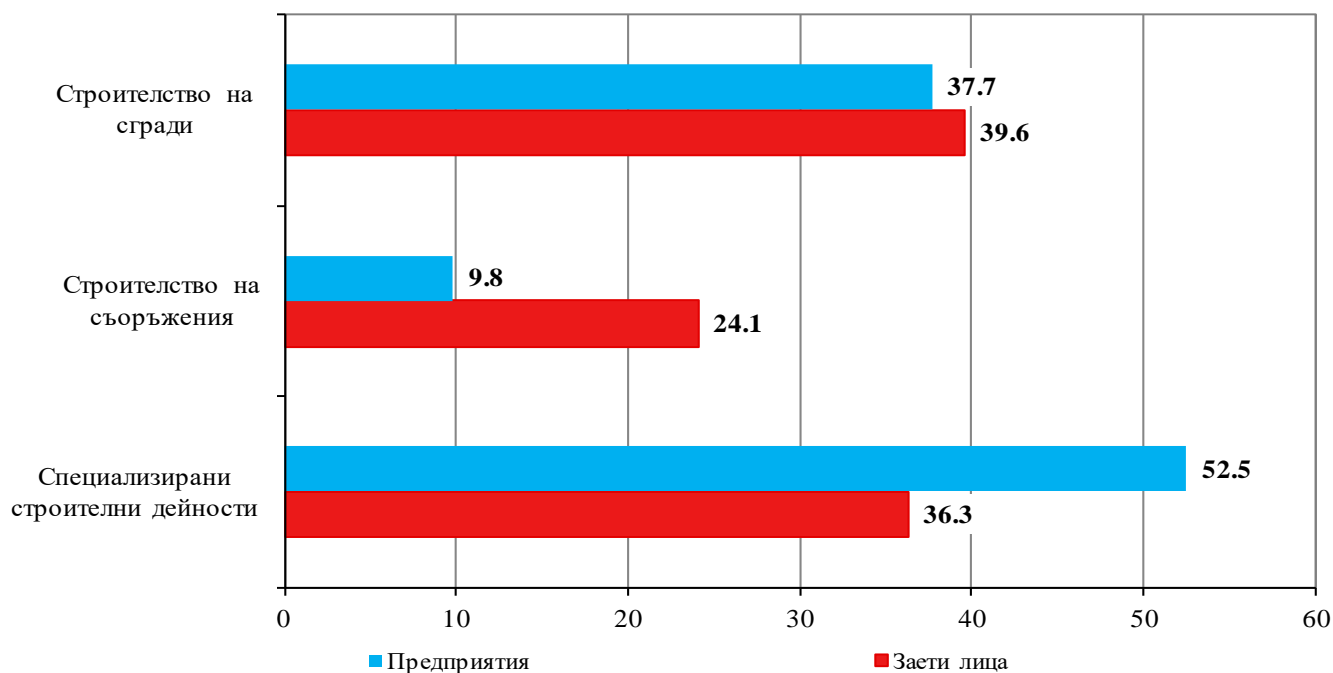

4. Строителство

Годишен отчет за дейността си са представили 23 748 строителни предприятия, или 5.3% от общия брой на отчетените нефинансови предприятия в НСИ. Най-голям е дялът на предприятията от строителния сектор, извършващи специализирани строителни дейности - 52.5%.

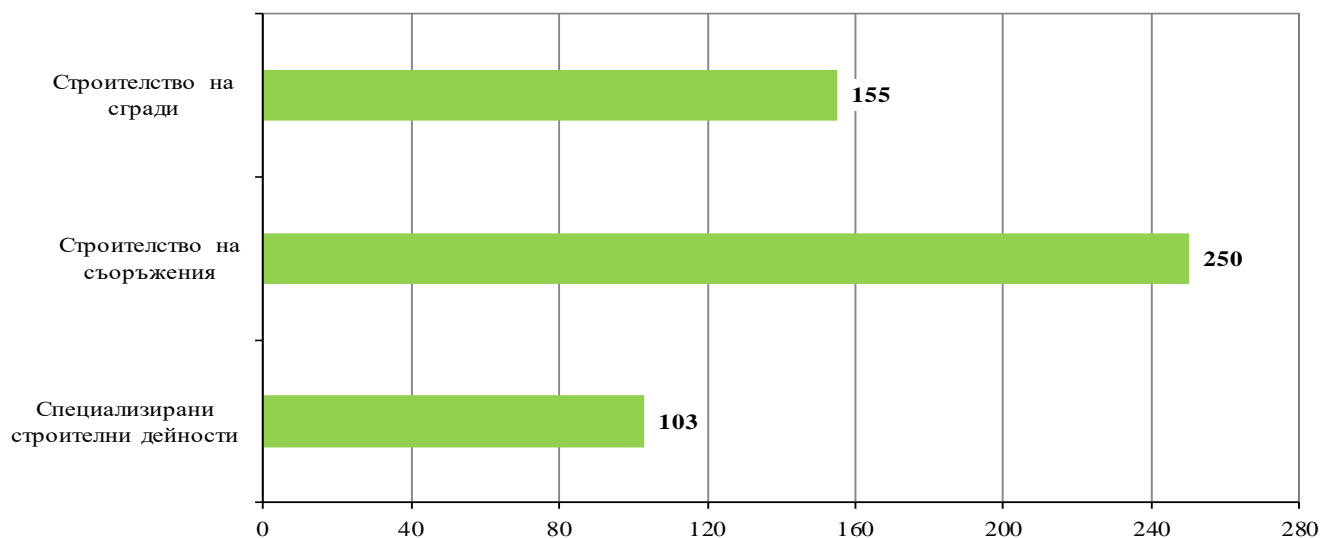
Заетите в строителните предприятия са 144 137 и формират 6.5% от общия брой на заетите лица в нефинансовите предприятия.

Фиг. 7. Относителен дял на предприятията и заетите лица по видове строителни дейности за 2022 година (%)

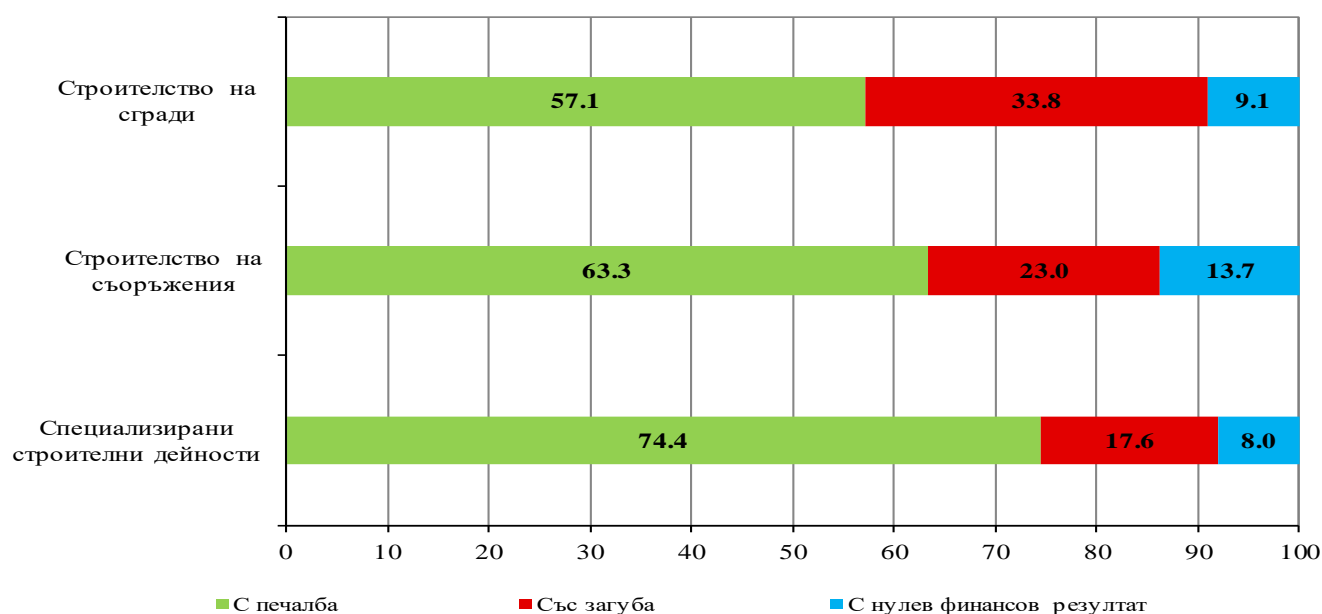
Стойността на продукцията в строителния сектор е 22 931 млн. лв. по текущи цени, или 8.2% от общия обем на продукцията на нефинансовите предприятия.

Фиг. 8. Стойност на продукцията на един зает в строителството по дейности за 2022 година (хил. лв.)

Строителният сектор завършва 2022 г. с положителен финансов резултат от 2 043 млн. лв. по текущи цени, като 39.9% от него са реализирани в „Строителство на сгради“.

Фиг. 9. Относителен дял на строителните предприятия според финансовия резултат по дейности за 2022 година (%)

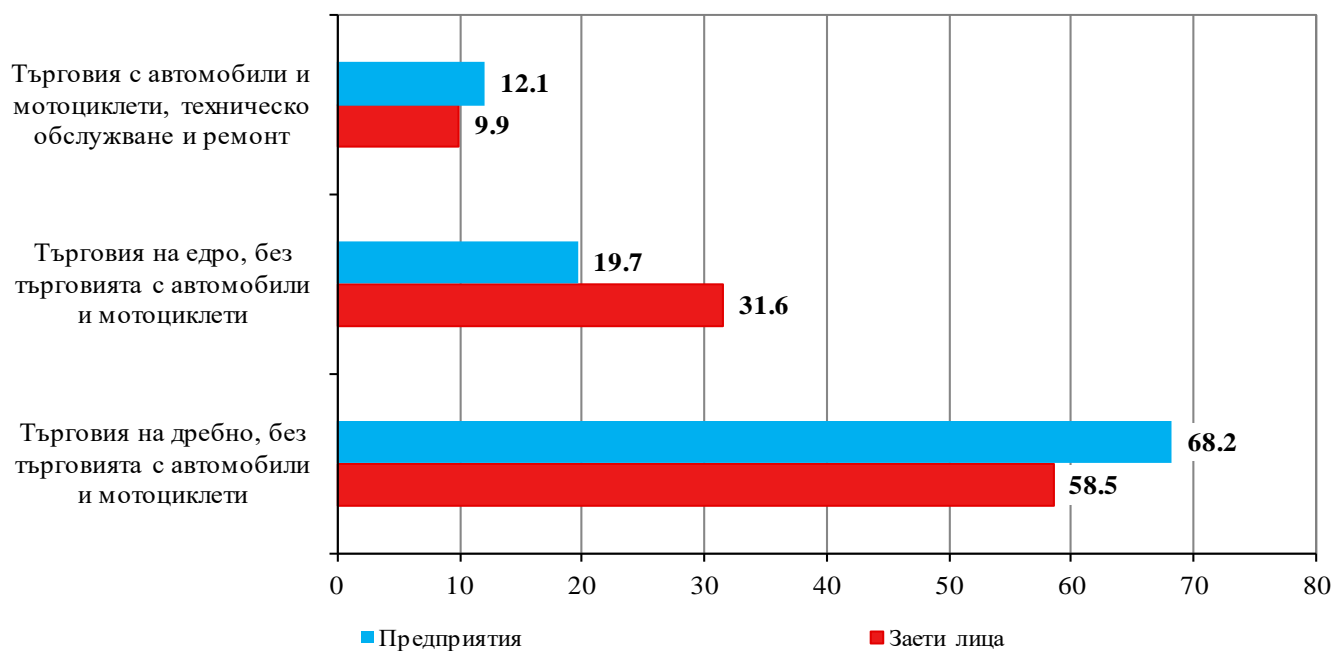

5. Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети

В НСИ годишен отчет за дейността си през 2022 г. са представили 137 294 търговски предприятия, или 30.6% от общия брой на отчетените нефинансови предприятия. Най-голям е дялът на предприятията в търговията на дребно - 68.2%.

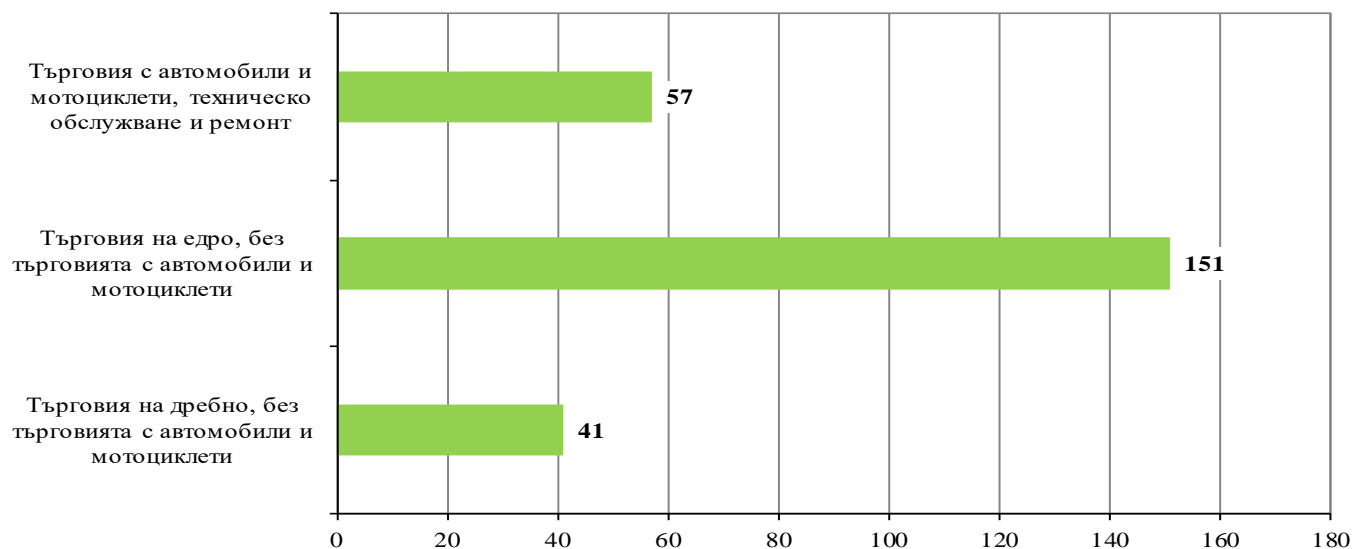
Заетите лица в търговията са 490 207, или 22.1% от общия брой заети в нефинансовите предприятия.

Фиг. 10. Относителен дял на предприятията и заетите лица по търговски дейности за 2022 година (%)

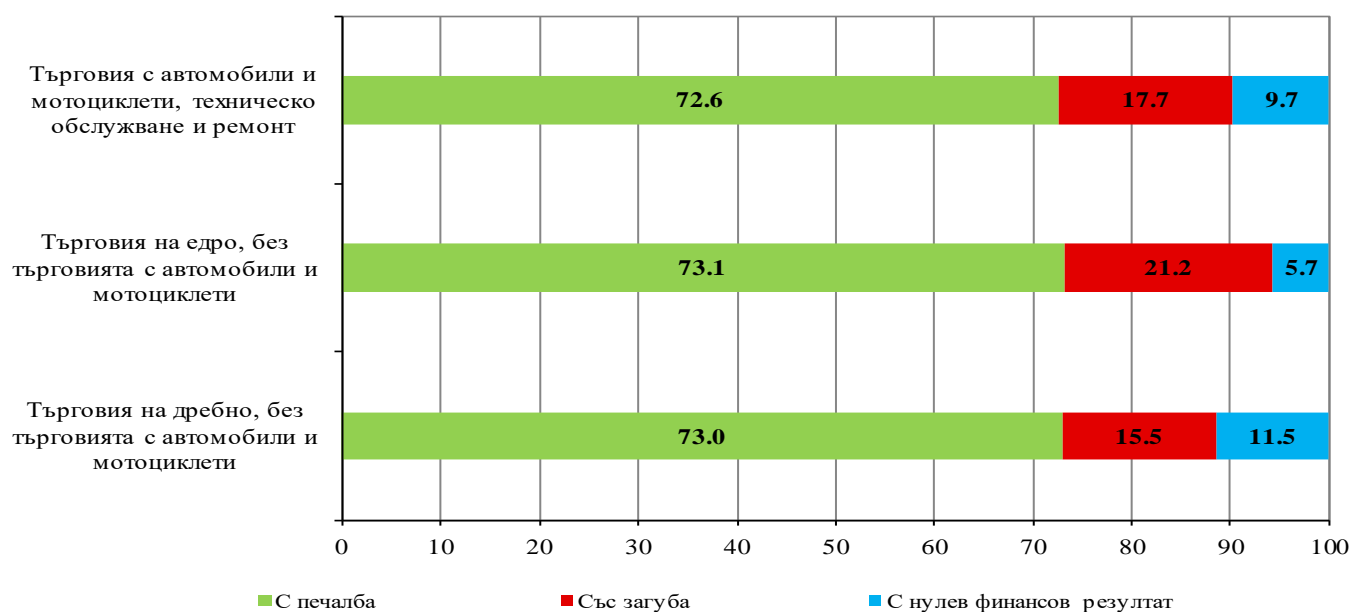
В търговския сектор е произведена продукция на стойност 38 017 млн. лв. по текущи цени, което представлява 13.7% от общия обем на продукцията на нефинансовите предприятия.

Фиг. 11. Стойност на продукцията на един зает в търговията по дейности за 2022 година (хил. лв.)

Търговските предприятия реализират положителен финансов резултат от 10 068 млн. лв. по текущи цени, като търговията на едро формира 70.6% от този резултат.

Фиг. 12. Относителен дял на търговските предприятия според финансовия резултат по дейности за 2022 година (%)

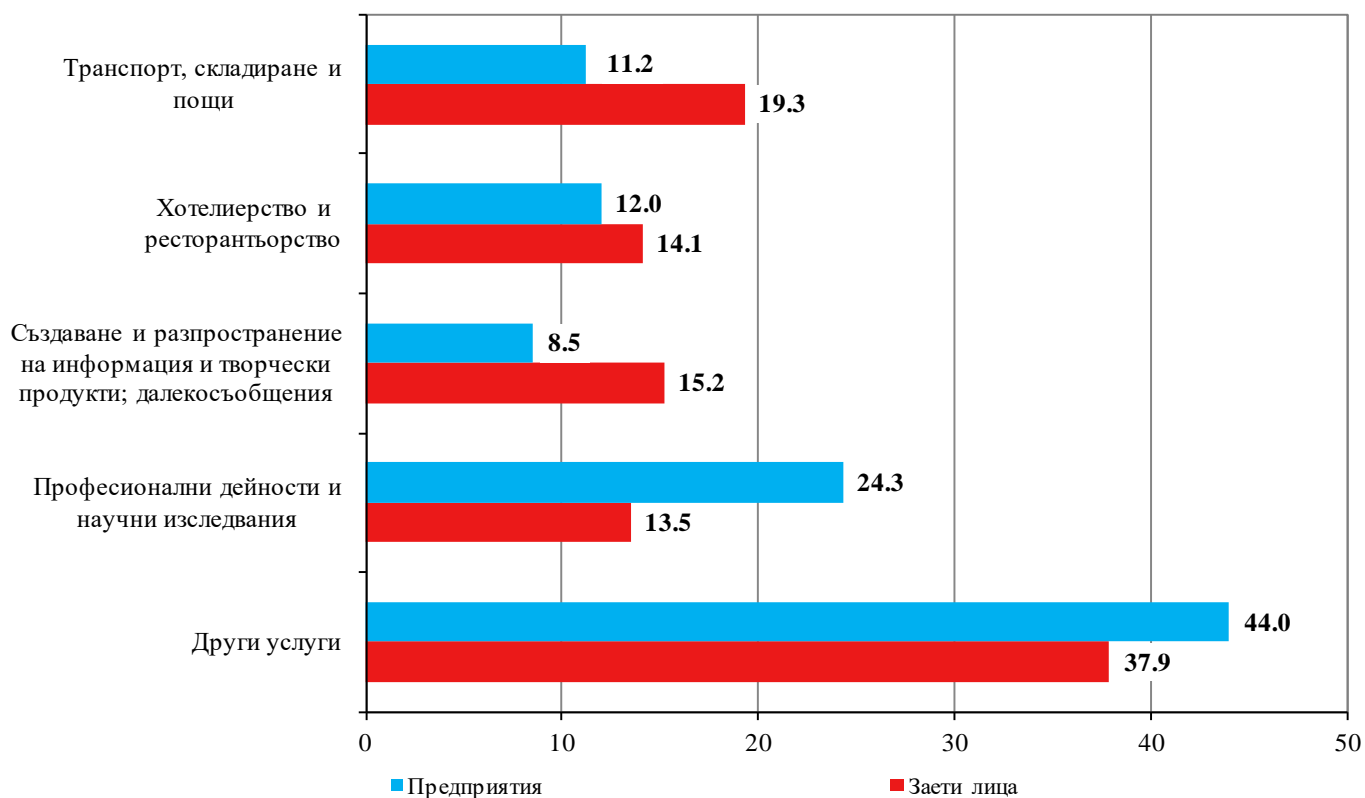

6. Услуги

Данните от подадените годишни отчети в НСИ показват, че най-много са предприятията в сектора на услугите - 205 540, или 45.8% от общия брой на отчетените нефинансови предприятия.

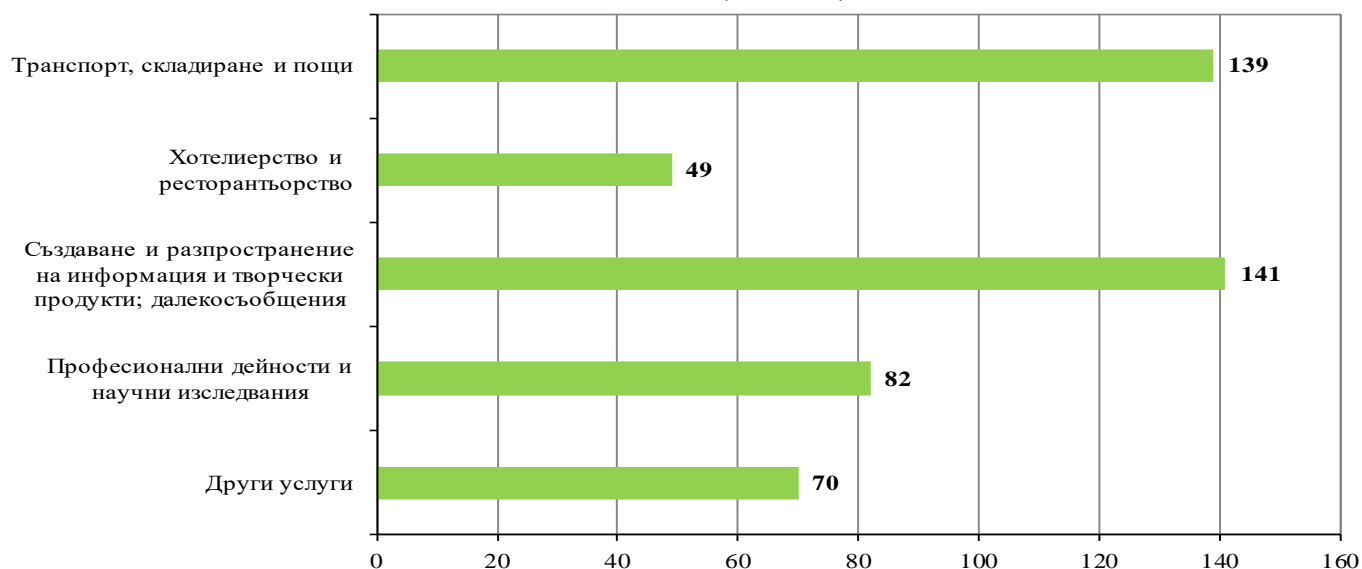
В този сектор са заети 898 004 души, или 40.4% от общия брой на заетите в нефинансовите предприятия.

Фиг. 13. Относителен дял на предприятията и заетите лица по видове услуги за 2022 година (%)

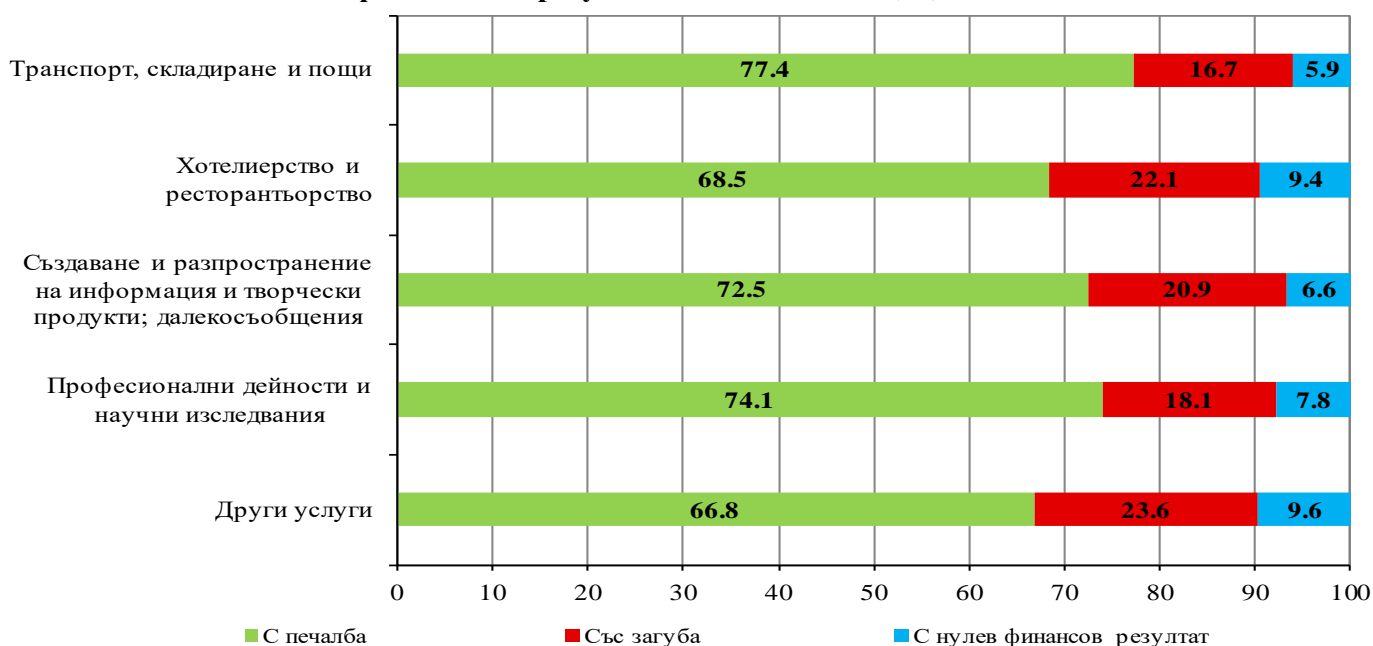
Стойността на продукцията в сектора е 83 276 млн. лв. по текущи цени и формира 30.0% от общия обем на продукцията на нефинансовите предприятия.

Фиг. 14. Стойност на продукцията на един зает по видове услуги за 2022 година (хил. лв.)

Услугите приключват 2022 г. с положителен финансов резултат от 12 177 млн. лв., като 23.6% са реализирани в „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“.

Фиг. 15. Относителен дял на предприятията в сектора на услугите според финансовия резултат за 2022 година (%)

Методологични бележки

Обхват - всички сектори по КИД - 2008 с изключение на „Финансови и застрахователни дейности“, „Държавно управление“, „Дейности на организации с нестопанска цел“ и „Дейности на домакинствата“.

Брой предприятия - всички нефинансови предприятия, които са били активни през цялата или част от референтната година и са представили годишен отчет за дейността си в НСИ и/или НАП.

Нетен оборот - стойността на нетните приходи от продажби на собствена продукция, купени и продадени в същия вид стоки, предоставени услуги и продадени суровини и материали. Не се включват приходите от продажби на дълготрайни активи, приходите от финансираня, финансовите и извънредните приходи. В стойността на нетния оборот не се включват начислените акцизии, данъци, мита или налози, пряко свързани с приходите.

Стойност на продукцията - стойността на нетния оборот, намалена с балансовата стойност на продадените активи, без тази на собствените дълготрайни активи. В нея се включва и изменението на запасите от продукция и незавършено производство, стойността на направените разходи за придобиване на активи по стопански начин, както и приходите от субсидии, свързани с продуктите или оборота.

Добавена стойност - стойността на продукцията, намалена с разходите за оперативна дейност, без тези за персонал и за амортизация.

Финансов резултат - разликата между печалбата и загубата за дадено ниво на агрегация.

Съгласно Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета за европейската бизнес статистика и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1197 на Европейската комисия, за отчетната 2021 г. е направена промяна в дефинициите на някои от показателите в сравнение с 2020 година.

Таблица 1

Производство на някои промишлени продукти за периода 2020 - 2022 година

Промислени продукти	Мерна единица	2020	2021	2022*	2022/2021 (%)
Медни руди и техните концентрати	хил. т	32407	30774	35521	115.4
Оловни, цинкови и калаени руди и техните концентрати	хил. т	825	881	879	99.8
Естествен пясък	хил. т	7198	7518	7123	94.7
Колбаси и подобни продукти от месо, субпродукти или кръв, без колбаси от черен дроб и готови ястия	хил. т	102	102	106	103.9
Слънчогледово масло или масло от шафранка и техните фракции, рафинирани, но не химически променени	хил. т	151	133	180	135.3
Конфитюри, мармалади, желета, сладка, мус, пюрета и каши от плодове	т	11319	13895	12228	88.0
Макаронени изделия, неварени, нито пълнени, нито обработени по друг начин, несъдържащи яйца	т	11042	9199	10746	116.8
Готови храни (фуражи) за селскостопански животни, без брашно и агломерати от люцерна	хил. т	915	1005	981	97.6
Ориз	т	23247	21925	30300	138.2
Спиртни напитки от дестилати от вино и/или гроздови джибри	хил. л алк. 100%	5969	4898	5572	113.8
Пиво от малц (без безалкохолно пиво и пиво със съдържание на алкохол <= 0.5% обемни)	млн. л	445	439	442	100.7
Води, вкл. минерални и газирани води, подсладени със захар или други подсладители или ароматизирани (безалкохолни напитки)	млн. л	497	476	486	102.1
Памучни тъкани	хил. м ²	6045	5005	5049	100.9
Плочи от дървесни частици	хил. м ³	717	870	686	78.9
Паста за зъби	хил. бр.	76231	76579	91317	119.2
Етилов алкохол и спиртове, денатурирани, с всякакво алкохолно съдържание	хил. л	62502	39278	42031	107.0
Шампоани	т	4764	4246	4841	114.0
Строителни тухли от неогнеупорна керамика	хил. м ³	484	564	693	122.9
Портландцимент	хил. т	2243	2186	2204	100.8
Негасена, гасена и хидратна вар	хил. т	1277	1519	1416	93.2
Готови за изливане бетонови смеси	хил. т	11727	11660	12317	105.6
Електрически бойлери и бързовари	хил. бр.	1198	1239	1162	93.8
Електрокари с височина на подема >= 1 м	бр.	42	50	41	82.0
Мотокари	бр.	58	69	22	31.9
Електрически грилове и скари за домакинска употреба	бр.	184019	189325	161614	85.4
Счетоводни машини и подобни машини, съдържащи сметачно устройство; машини за автоматично издаване на билети; автоматични регистриращи касови апарати; машини за обработка на текстове (без пишещи машини)	хил. бр.	248	232	402	173.3
Велосипеди	хил. бр.	438	381	374	97.9

* Данните са предварителни и извадкови (на базата на годишна извадка).